

SUMARI

Pròleg.....	9
El dia 17 de setembre.....	15
El dia 20 de desembre.....	17
25 anys de sacerdoti.....	19
“A burro muerto... cebada al rabo”.....	25
A tots aquells que fan pessebres.....	29
María, “la mujer que desata nudos”. Un corazón misericordioso.....	31
La crucifixió de Lluç.....	35
Pot semblar frívol.....	37
La creació com a proïme.....	41
Diumenge XII.....	45
Resurrecció: caos i confusió.....	47
El bon pastor.....	51
El mes de novembre.....	55
El VIIIè centenari: pas de Francesc d’Assís per la península Ibèrica.....	59
“Es de bien nacidos ser agradecidos”. De desagraïts l’infern n’és ple.....	63
Experiències d’un motard (1).....	65
Experiències d’un motard (2).....	69
Fer bugada.....	73
Infal·libilitats... Ves quines coses.....	77
M’ho han recomanat.....	81
La festa més universal.....	83
La Trinitat.....	87
Lliçó d’exègesi bíblica a Betània.....	89
Idiomes estrangers.....	91

Maria de Natzaret i Pica d'Oc.....	95
Paciència franciscana... I franciscana paciència	99
Paradoxes de la vida... franciscana	103
Demano disculpes	107
Rols i... Càstings	109
Precisament ara	113
Temptacions... Sí... Temptacions.....	117
Un “villancico” que em va ensenyar la mama.....	119
A favor de la monarquia.....	123
Creació i Evangeli.....	127
El cent per u	133
Cap d'any... Us proposo un brindis.....	137
El nom de Jesús. Sant Bernardí.....	141
El “cumplimiento” = “cumpló” + “miento”	145
Gràcies, sant Marc!	149
“Abracadabrapatadecabra”	153
El meu amic Pere	157
La Maria i la Fina	161
Pentecosta s'escriu amb “p” de porró.....	165
Desxifrant metàfores.....	169
El Doctor Evangèlic	173
Feliços els qui ploren perquè seran consolats.....	177
Davant d'un nou curs... Davant d'un nou trienni...	181
Lliçons de vida del cent per u.....	185
Pot semblar frívol.....	189
Un cristià preocupat... Molt preocupat!.....	193
Magdalena & Tomás	197
Lliçons no preteses	201
L'ascensió: ascensos i descensos... ..	205
Per damunt de tot: enamorats de Déu i fidels a l'Evangeli.....	209
Globalització... “¿De què, morena?”.....	217
Barrinaments.....	221
Donar la vida	225
La “meua” Glòria.....	229
Advent: molts camins i una sola fita	233
El Pilar 2015	237
Pilarica 2017	243

El Pilar 2018	247
El pilar 2019. María de Nazaret... una baturra más	251
Pregó de Nadal	255
Bons amics... (Pare Gamissans)	269
Fernando Rodríguez Gavilán... Era un germà meu	273
La germana Mercè (la “meua” Mercè)	277
Un conte de Nadal. El “nostre” nen Jesús.....	281
Epíleg	293

PRÒLEG

La veritat és que no ha estat fàcil escriure aquest pròleg del llibre que ha escrit fra Joaquim Recasens Murillo i que ara teniu a les mans. No ha estat senzill perquè escriure sobre algú que, a més de ser el frare i guardià del santuari on habitualment vaig a la celebració eucarística, és l'assistent de l'orde franciscà secular del qual soc membre i, per tant, algú que comparteix amb mi no solament la condició de cristià sinó també l'espiritualitat franciscana. L'amor, la passió pel franciscanisme i per la seva manera de viure l'Evangelí et fa perdre tot tipus d'objectivitat, t'anul·la tota possibilitat d'una mínima neutralitat intel·lectual o emocional. A més a més, al Quim tinc l'honor de considerar-lo un AMIC, sí, amb majúscules i amb la boca ben oberta. És una d'aquelles persones que et trobes a la vida, amb qui comparteixes molts moments (no sempre alegres i satisfactoris) i que, d'alguna manera, transforma una petita (o no tan petita) part de tu mateix, que fa que la teva existència sigui diferent i que et fa viure la fe i veure la vida amb uns altres ulls a com la veies abans.

Fra Joaquim Recasens, el Quim, "el pistolero de San Antonio", o altres noms que ara no és el moment d'explicitar però que si el coneixeu ja sabreu quins són, ha escrit aquest llibre des del cor, però també des del cap, i, per tant, el llibre que teniu sobre la taula i que llegiu és fruit de la seva personalitat, de les seves conviccions, del seu enamorament per Jesucrist i sant Francesc i també per l'amor que sent per tota la gent que habitualment assisteix

a la missa que ell presideix al santuari de Sant Antoni de Pàdua de la ciutat de Lleida, als seus amics i per als seus germans d'orde. I és que la passió és quelcom inherent a la personalitat del Quim, una persona que viu la vida amb passió, amb sentiment, d'una manera a vegades desbordant i que el fa ésser tan estimat. Una passió que podem escoltar quan parla del seu poble (San Miguel), dels westerns, la jota, la sarsuela, els “callos”, de John Ford, de les aventures a la “Torreta”, del seu pare, d'alguns germans d'orde com els pares Cabanas, Rigall, Gamissans o Fontseca, quan fa referència a les “tres tiones” (la Maria, la Pilar i l'Elvira), al futbol —especialment en els últims anys, de l'Huesca—, i, encara que ho he deixat pel final, tot i que no és el menys important, quan parla de l'encarnació, del dolor que li provoca el Divendres Sant, l'alegria del Nadal, de les germanes clarisses de Vilobí d'Onyar (especialment la germana Clara), i del seu orde en particular i del franciscanisme en general. En aquest sentit no puc deixar de fer referència al suport, a l'“estimació incondicional” i a les hores perdudes dedicades a l'orde franciscà secular per part d'aquells germans que, com jo mateix, hem decidit prendre el compromís de vida d'intentar portar a la vida quotidiana, l'esperit de sant Francesc, santa Isabel d'Hongria i santa Clara, i fer-ho amb la nostra condició de seglars i en comunitat. És a dir, acompanyar altres germans que han pres la mateixa decisió que jo i han fet un pas endavant en el seu compromís com a cristians, un compromís que va més enllà d'anar a missa o de resar al final del dia. Aquest orde no seria el mateix a la ciutat de Lleida sense ell (a més, és clar, de tots els germans seglars i seculars que han professat en aquest orde abans dels qui tenim la sort de professar-hi avui).

Els que no el coneixeu gaire us sorprendrà el to i el llenguatge d'alguns dels articles que tindreu el goig de llegir, no us preocupeu. En el seu anterior llibre, *Tal com raja* (llibre que si no teniu us recomano que el llegiu), ja mostrava la seva personalitat extrovertida (per què no poden ser divertits i tenir un to clarament desenfadats, els

frases? Per què tots ells han de ser seriosos?) fruit d'entendre l'Evangeli com allò que vol dir el seu nom, “bona notícia”, i l'alegria que això suposa. Però no tot en la vida del Quim és pura alegria franciscana. Som molts els que hem vist com se li humitegen els ulls quan parla del seu pare o del poble on va néixer, un poble que ja no és ni serà el que estima el Quim, però del qual manté uns records que, segurament li impedeixen enamorar-se plenament (encara que sí estimar) d'un altre lloc i un altre temps.

Però seria injust amb ell si no fes referència a l'altre gran component de la seva personalitat: la raó. Seria injust identificar el Quim solament amb el bon menjar i el bon beure, amb la passió per la vida. El Quim també té un vessant intel·lectual, de lliure pensador, d'analista de la realitat actual (de la realitat passada està massa implicat emocionalment per ser-ne cent per cent objectiu, i ell ho sap). Sap fer-ho d'una manera crítica, amb un to que, sincerament, no sé si qualificar com el d'un pessimista o bé com el d'un realista ben informat que ha sapigut separar el gra de la palla. Una raó que és especialment aguda i clarivident quan ens parla de l'ecologisme, entès en tant que tota la naturalesa és obra de Déu, i del poc respecte que tenim els humans per aquesta creació (som a temps de no destruir-la del tot?), així com per la delicadesa amb què defineix alguns conceptes (siguin o no teològics) o matisa els seus significats. Un exercici de la raó que li permet, des de l'amor, mirar críticament alguns aspectes de la situació del seu orde (una autèntica realitat familiar per a ell) o de l'Església que ell tan estima, de la seva Església catòlica, vers la qual té un sentiment de lleialtat, fidelitat i compromís de vida de “pedra picada”; una lleialtat que el fa ser, també, amic dels seus amics, amb tot el que el concepte d'*amistat* implica.

També aquesta raó és la que li ha permès evolucionar, entendre (tot i que aquest “entendre” no s'ha de confondre com a sinònim de “compartir”) que la realitat és canviant i que, ens agradi o no, algunes coses no són

ni seran mai més com eren abans. La mateixa noció de “família” que ha viscut ha canviat i, encara que el seu model familiar preferit és el que ell va viure, sap que actualment ha d’acceptar que hi ha altres realitats, igual que ha acceptat que les noves generacions no s’acosten a la fe, no s’acosten a Déu de la mateixa manera que ho va fer ell o la gent de la seva generació. Una raó que el porta a preocupar-se pel greu desconeixement que tenen les generacions més joves del que representa la Bona Nova de Déu, de la fe cristiana, de l’encarnació del Fill de Déu i de l’experiència que en varen fer sant Francesc i santa Clara, així com ell mateix i que va “mamar” (perdoneu l’expressió) de la seva família carnal (i, especialment, de la seva mare, la Marité, avui en dia germana franciscana secular).

I és l’exercici d’aquesta raó i la passió amb què viu la vida el que explica la diversitat de temes, de problemes i reflexions que el lector podrà descobrir a continuació, com ja va passar en el seu llibre *Tal com raja*. Una diversitat que, segur, atreu, apassiona i enganxa els lectors, els quals se sentiran interpel·lats per molts dels seus articles i opinions allà exposades, les quals ens obligaran a qüestionar-nos algunes idees, que ens emocionaran, que entendriran i, per què no dir-ho, ens faran fer alguna riulla. I tot això perquè aquest text reflecteix la vida, en què hi ha moments per plorar, moments per reflexionar seriosament i moments per riure amb una “cervesa d’home” a les mans. Així de simple i així de complexa és la vida, així de simple i així de complex és el Quim.

Hi ha un famós western en què el protagonista afirma: “Yo no tengo amigos, tuve uno y lo maté, pero no me importa porque él hubiera hecho lo mismo conmigo”. El Quim repeteix molt aquesta frase, però cal conèixer-lo. Qui coneix el Quim no el mataria (tot i que a vegades et pot fer venir ganes de fer-li una plantofada afectuosa). Igualment, el Quim no faria mal a ningú de manera conscient i voluntària perquè, encara que a primera vista no ho sembli, i a vegades ell s’esforça perquè no es noti,

és com un torronet de sucre que es desfà amb el dolor aliè, ja que li dol el mal i la injustícia que l'envolta.

No voldria acabar aquest petit pròleg sense, d'una manera sincera, felicitar el lector, pel bon criteri que ha tingut en la tria d'aquest llibre, perquè segur que no se'n penedirà, i felicitar el Quim pel llibre però també especialment, voldria donar-li les gràcies per compartir amb tots nosaltres les seves reflexions, les seves neures, les seves preocupacions, les seves idees i per fer-ho amb el seu seny i la seva rauxa. Esperem, els que el seguim, especialment en la seva col·laboració mensual al butlletí que publica cada mes l'orde franciscà secular de Catalunya, que aquest llibre no sigui l'últim. Des d'aquestes breus línies l'animo a seguir escrivint i a portar a terme altres projectes d'aquesta mena.

JOSEP SERRA I SALES. OFS

EL DIA 17 DE SETEMBRE

Us heu fixat que qualsevulla de les coses que es fan o s'organitzen per setembre, ja sigui en un convent, casa, parròquia o escola franciscana, o una activitat de la família franciscana en general, sempre es mira que s'escaigui el 17 de setembre o pels volts d'aquest dia? Per exemple, la meva vestició d'hàbit s'escaigué el dia esmentat. Des de la primera reunió de curs, des d'un dinar o berenar festiu, professions, vesticions, trobades, sempre es busca que sigui pels volts del 17 de setembre. Sí, és clar... ja ho sé, com vosaltres també ho sabeu, el 17 de setembre és l'Estigmatització del Nostre Pare Francesc.

Curiosament, sigui pel que sigui que s'escau en aital data, la festa de les Nafres s'ha convertit en tota una referència temporal. És més que una festa, és un jorn referencial, un vincle, un xiulet de començament o bé un punt de sortida, i sempre de sortida, mai d'arribada. Tot el que s'inicia al setembre té com a referent el dia dels Sants Estigmes. Estic escrivint això, justament, justament, dos dies abans de la festa i amb fra Genís ja diem que cal fer un dinar per commemorar tal i tal... i ja hem parlat amb el guardià. Ha estat instintiu, havia de ser el dia 17, com si setembre no tingués trenta dies sinó que només en tingués un.

Poder celebrar els Estigmes és un do. I a poc a poc, malgrat la part de duresa i dolor que comporta estar marcat amb els mateixos signes de Crist, perquè sense cap mena de dubte, va ser una impressió que m'és inimaginable en el que físicament deuria comportar, el 17 de setembre s'ha transmutat i s'ha anat entreteixint per acabar convertint-se

en la “Festa de la Llum Franciscana”. Les solemnitats de nostres pares Clara i Francesc les celebrem com a projecció exterior, vers els altres, però la festa casolana, la de la família, aquella festa entranyable a la qual no cal anar mudat, ho fem per les Santes Nafres.

És el poder de transformació de Francesc que el dolor de la passió de Crist és capaç de fer-lo goig per a la vida. Possiblement ningú més no seria capaç de quelcom així. Hi ha coses que són patrimoni de qui n’és l’amo i sant Francesc, que no volia tenir ni posseir res, que no volia ser amo de cap cosa, té com a patrimoni personal poder transformar les coses en Perfecta Alegria. I això és seu. Únicament i exclusivament.

És una forma ben curiosa de rememorar el Divendres Sant. Els franciscans hem experimentat la necessitat de celebrar la joia del Divendres Sant des d’aquell que anomenà la mort Germana Mort. El Divendres Sant és fruit d’un acarnissament, d’un rebuig, d’una injustícia i potser, aneu a saber, d’un odi que es manifesta furibund. Els claus de Jesús i els forats que van provocar-li a la carn i els ossos comporten el mal que sempre ha estat present en tots els sentits de la vida humana. I han estat provocats pels homes. Les nafres és ben al contrari. Representen el punt d’amor més àlgid que vol experimentar Francesc per a identificar-se amb el Crist pobre i crucificat, però no en el patiment sinó des de l’estimació més pregona i entregada. I aquestes nafres, a diferència dels forats de mans i peus, han estat provocades, no en tinc cap mena de dubte, per la Santíssima Trinitat: el Pare que ho fa possible com a Creador, el Fill com a model de vida i l’embolcall de l’Esperit Sant que és l’amor que prové del Pare i del Fill.

Tinguem tots un bon inici de curs. El nostre butlletí, després de fer vacances, torna a la seva activitat ordinària. Tots nosaltres ens anem incorporant a les tasques ordinàries i normals. S’inicien les reunions, les trobades fraternes i el dia 26 tenim el capítol. Posem-ho tot en mans del Senyor i que aquell que ha estat marcat ens beneeixi. Al cap i a la fi, té el deure de fer-ho. Som els seus fills.

EL DIA 20 DE DESEMBRE

Com tantes altres coses que et venen al cap, aquesta petita reflexió serà llegida en fred i ha estat escrita en calent. Jo l'escric abans de les eleccions i vosaltres, la majoria, la llegireu un cop fet l'escrutini. Però és ara que la penso. Es tracta, per a mi, i parlo des de mi, d'un imperatiu. Un imperatiu que algú em va posar en el cap i en el cor ja fa molts anys quan em queixava de tot i no feia res per cap petita cosa. Suposo que era una excusa. Ja no és, només, el cor franciscà. El cor, abans de ser franciscà va haver de ser cristià i ser cristià és un imperatiu per a ser franciscà. Francesc volia que els seus frares fossin catòlics.

Us ho trameto, també, a tall d'imperatiu: Voteu! Voteu el que vulgueu. Voteu el que us doni la gana, però... voteu. Hi ha moltes possibilitats de vot, fins i tot el vot nul i el vot en blanc. Però voteu. Cal prendre's la molèstia d'anar a votar. No ho puc concebre d'una altra manera.

Entenc que no tothom pensi com un servidor. Certament. I he de respectar-ho. Però, mireu, no estic escrivint això des de la política ni des de cap opció militant vers una ideologia o bé una altra. I tant que no. Estic reflexionant des de la meva condició de ciutadà. El vot no és una opció política, és una possibilitat, per a mi ineludible, de la realitat cívica que vivim. Per al cristià, el vot no és un dret, per al cristià, el vot és un deure de consciència, tal volta un compromís que cal portar a terme.

Només cal que mirem les nostres referències de fe. Jesús fou un home compromès amb la seva realitat física. Vivia unes estructures civils, una realitat humana concreta

i no ho feia pas donant-li l'esquena a ella. Es relacionà amb jueus, romans, gentils, samaritans, membres del poder, religiosos de l'època, cobradors d'impostos, pagans. Acudia a les institucions jueves. Va viure una immersió cultural, personal, religiosa, econòmica. Possiblement parlà també el grec i el llatí a més de l'arameu. Eren llengües vehiculars del món on es movia. No va eludir mai el compromís social. I era present, en tot moment i per tot. Sant Francesc també va ser un home de la seva època i vinculat a l'espai i al medi en què vivia. Tots dos van viure respectant al màxim les lleis de la societat de la qual formaven part. Ningú no va ser mai tan escrupolós amb la llei com ho fou Jesús. El fet que la llei s'acomplís amb total justícia fins a les darreres conseqüències li costà un innumerable nombre d'enemics que el portaren on el portaren.

Quan es parla en àmbits creients de la persona fem referència a les dimensions antropològiques, teològiques i espirituals per tal de que englobin tot allò que som. Doncs bé, crec que els franciscans hem de recórrer a les urnes per motius humans, de fe i d'espiritualitat. És a dir, som persones que creiem i ho ratifiquem amb un compromís de vida. Insisteixo: Voteu!

Torno a recordar-vos-ho. Partits diversos i dispersos, possibilitat de vot nul, l'alternativa del vot en blanc i, si no... Voteu-me a mi!!!, que ja sabeu com em dic i a mi em farà molta il·lusió veure que algú em vota.

Exerciu el que per a mi és un compromís de vida. No podem eludir el que som. Nosaltres, cristians i franciscans, no; no cal dir-ho.

© del text: Joaquín Recasens Murillo, 2022
© del pròleg: Josep Serra i Sales, 2022
© de l'epíleg: Agustí Boadas Llavat, 2022
© d'aquesta edició: Pagès Editors, S.L., 2022
Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
www.pageseditors.cat
editorial@pageseditors.cat
Primera edició: juny de 2022
ISBN: 978-84-1303-374-7
DL: L 273-2022
Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S L
www.bobala.cat

« imprès a **lleida** »

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.